ئەنجامی هەڵبژاردنی ئەنجوومەنی شارەوانی و ئاڵوگۆڕی دانیشتووان لە ماوەی ٢٠ ساڵی ڕابردوودا لە بەشێک لە شارۆچکەکانی ناوچەی بەرزایی

لێکۆڵینەوەی: هاوڕێ ئەحمەد عەبدوڵڵا

□ بەردەوامی لە لاپەڕە ١٠ ستوونی کۆتایی

ئەنجوومەنی شارەوانی ئەم شارۆچکەیە لە ساڵی ٢٠٠٦ەوە تا ئێستا پێکهاتووە لە ٩ ئەندام، بەڵام ژمارەی دانیشتووانی ناوچەکە لە ماوەی ئەو ماوەیەدا بە شێوەیەکی بەرچاو گۆڕاوە. ئەم لێکۆڵینەوەیە هەوڵ دەدات ڕوونی بکاتەوە کە ئایا ئەم گۆڕانکارییە دێموگرافییە چۆن کاریگەری لەسەر ئەنجامی هەڵبژاردنەکان هەبووە، و ئایا سیستەمی دابەشکردنی کورسییەکان هێشتا دادپەروەرانە کار دەکات یان نا.

سەرچاوەی سەرەکی ئەم لێکۆڵینەوەیە بریتییە لە داتای فەرمی دەرچووی ئەنجوومەنی شارەوانی، بەراورد کردن بە ئەنجامی هەڵبژاردنەکانی ساڵانی ٢٠١٠ و ٢٠١٤ و ٢٠١٨، هەروەها ئامارە گشتییەکانی ناوچەکە. هەروەها ٣٦ کەس لە ئەندامانی ئەنجوومەنی پێشوو و ئێستا چاوپێکەوتنیان لەگەڵ کراوە، بەشێکیان بە شێوەی ڕاستەوخۆ و بەشێکیشیان بە تەلەفۆن، بۆ ئەوەی تێڕوانینی جیاواز لە ناو نمونەکەدا هەبێت.

ئەنجامەکان ئەوە دەردەخەن کە ژمارەی دەنگدەرانی ناوچەکە لە ماوەی ١٤ ساڵدا نزیکەی ٤٢ هەزار کەس زیادی کردووە، بەڵام ژمارەی کورسییەکانی ئەنجوومەن هەر ٩ کورسی ماوەتەوە. ئەمەش واتای ئەوە دەگەیەنێت کە ئەو ناوچانەی زیادەڕۆیی دانیشتووانیان تێدا بەدی کراوە، بە تایبەتی گەڕەکی باغەکان و شارۆچکەی تەپەسوور، بە شێوەیەکی ڕاستەقینە نوێنەرایەتی ناکرێن. بۆ نموونە، لە هەڵبژاردنی ٢٠١٨دا، پێویستی بە ٣٨٠٠ دەنگ هەبووە بۆ بردنەوەی کورسییەک، لە کاتێکدا لە ناوچەی ناوەندی شار تەنها ١٩٥٠ دەنگ پێویست بووە.

ئەم جیاوازییە کاریگەری ڕاستەوخۆی لەسەر ئەنجامەکان هەبووە. بۆ نموونە، پارتی «ڕێگای ئاشتی» لە هەڵبژاردنی ٢٠١٨دا بە ٤٦٪ی دەنگەکان ٥ کورسی بەدەست هێناوە، لە کاتێکدا ئەگەر سیستەمەکە بە شێوەیەکی یەکسان کار بکردایە، تەنها ٤ کورسی دەبردەوە. بەپێچەوانەشەوە، لیستی «یەکگرتووی خزمەتگوزاری» بە ٣٢٪ی دەنگەکان ٣ کورسی بەدەست هێناوە، لە کاتێکدا ئەگەر دابەشکردنەکە دادپەروەرانە بووایە، دەبوو ٤ کورسی بردبایەوە. ئەم جیاوازییە بە شێوەیەکی بەرچاو لە ساڵی ٢٠١٤ەوە زیادی کردووە، کاتێک جیاوازییەکە تەنها ٢ کورسی بوو.

هۆکارێکی سەرەکی ئەم ئاڵوگۆڕە ئەوەیە کە زۆربەی دانیشتووانی نوێ لە ناوچە نوێ و گەشەپێدراوەکانی دەرەوەی ناوەندی شار نیشتەجێ بوون، کە تا ئێستا بە تەواوی لە ڕووی خزمەتگوزارییەوە یەکگرتوو نین. بۆ نموونە، ٦٢٪ی ئەو خێزانانەی لە ساڵی ٢٠١٥ەوە نیشتەجێ بوون، ڕایانگەیاندووە کە ئاوی خواردنەوە بە شێوەیەکی ڕێکوپێک نایەت، بەڵام تەنها ١٨٪ی خێزانەکانی ناوەندی شار هەمان گلەییان هەیە. هەروەها ٧١٪ی ئەو کەسانەی لە ٥ ساڵی ڕابردوودا گواستوویانەتەوە، ڕایانگەیاندووە کە ئەگەر ئەنجوومەنی شارەوانی ئاوڕ لە کێشەکانیان نەداتەوە، لە هەڵبژاردنی داهاتوودا دەنگ بە کەسانی تر دەدەن.

ئەنجامەکانی ئەم لێکۆڵینەوەیە ئەوە دەردەخەن کە ئەگەر سیستەمی دابەشکردنی کورسییەکان بگۆڕدرێت بۆ ئەوەی بە شێوەیەکی ڕاستەقینە نوێنەرایەتی دانیشتووانی ئێستا بکات، ئەوا ٣ کورسی لە ناوچە گەشەپێدراوەکانەوە دەگوازرێتەوە بۆ ناوچە ناوەندییەکان. ئەمەش ڕێگە خۆش دەکات بۆ ئەوەی ئەنجوومەنی شارەوانی بتوانێت بودجەی زیاتر بۆ ڕێگاوبان و ئاو و کارەبا تەرخان بکات لە ناوچە نوێکان، بەبێ ئەوەی ناوچە کۆنەکان هەست بە پاشەکشە بکەن.

ئەنجامی ئەنجوومەنی شارەوانی لە ٣ شارۆچکەی ناوچەی بەرزایی

شارۆچکە	ساڵی هەڵبژاردن	ژمارەی دەنگدەران	ژمارەی کورسی
گەڕەکی باغەکان	٢٠١٠	٢٤٬٦٠٠	٩
گەڕەکی باغەکان	٢٠١٤	٢٦٬٣٠٠	٩
گەڕەکی باغەکان	٢٠١٨	٢٨٬٩٠٠	٩
تەپەسوور	٢٠١٠	٩٬٢٠٠	٩
تەپەسوور	٢٠١٤	١٢٬٤٠٠	٩
تەپەسوور	٢٠١٨	١٥٬٧٠٠	٩
ناوەندی شار	٢٠١٠	٣١٬٥٠٠	٩
ناوەندی شار	٢٠١٤	٣٣٬٢٠٠	٩
ناوەندی شار	٢٠١٨	٣٤٬١٠٠	٩

سەرچاوە: ئەنجوومەنی شارەوانی، ئەنجامی هەڵبژاردنەکانی ساڵانی ٢٠١٠، ٢٠١٤، ٢٠١٨

(ئەندام/ئەندامی ئەنجوومەنی شارەوانی)

ئەندام/ئەندامی ئەنجوومەنی شارەوانی ئەو کەسەیە کە لە هەڵبژاردنێکی ناوچەییدا دەنگدەران بە شێوەیەکی ڕاستەوخۆ دەنگی پێ دەدەن بۆ ماوەی چوار ساڵ. ئەرکی سەرەکی ئەندام بریتییە لە دانیشتن لە دانیشتنە گشتییەکانی ئەنجوومەن، دەنگدان لەسەر بڕیارەکان، و چاودێریکردنی ئەو بەڕێوەبەرانەی کە خزمەتگوزاری ڕاستەوخۆ پێشکەش بە خەڵک دەکەن. ئەندام بە تەنها ناتوانێت بڕیار بدات؛ دەسەڵات تەنها کاتێک کاریگەر دەبێت کە زۆرینەی ئەندامان پشتگیری لە بڕیارێک بکەن.

ئەندام دەبێت تەمەنی لانیکەم ٢٥ ساڵ بێت، خاوەنی بڕوانامەی سەرەتایی بێت، و لە ناوچەکەدا نیشتەجێ بێت. ئەندامێک ناتوانێت لە هەمان کاتدا کارمەندی بەڕێوەبەرایەتی شارەوانی بێت، چونکە ئەمە دەبێتە هۆی ململانێی بەرژەوەندی. ئەندام دەتوانێت دەستبەرداری بێت بە ئاگادارکردنەوەی نووسراو پێش ٣٠ ڕۆژ لە کۆبوونەوەی داهاتوو، بەڵام ئەگەر ٣ دانیشتنی ڕێکخراو بەبێ ڕێگەپێدراو بەشداری نەکات، دەسەڵاتی ئەندامێتی بە شێوەیەکی خۆکار کۆتایی پێ دێت.

ئەندام دەتوانێت داوای ڕاپرسی گشتی بکات لەسەر بڕیارێکی گرنگ ئەگەر ١٥٪ی دانیشتووانی ناوچەکە واژووی پشتگیری بکەن. ئەندام دەتوانێت داوای لێکۆڵینەوە لە کێشەیەکی ناوچەکەی خۆی بکات، و ئەگەر ٢ لە ٣ی ئەندامان پشتگیری بکەن، ئەوا ئەنجوومەن بەڵێن دەدات وەڵامێکی فەرمی لە ماوەی ٦٠ ڕۆژدا بدات.

ئەندام بە پێی ئاستی بەشداریکردنی دەبێت بە ئەندامی یەکێک لە ٣ لیژنەی ئەنجوومەن: لیژنەی دارایی، لیژنەی ڕێگاوبان، یان لیژنەی خزمەتگوزاری کۆمەڵایەتی. ئەندام بە تەنها ناتوانێت بڕیار بدات؛ دەسەڵات تەنها کاتێک کاریگەر دەبێت کە زۆرینەی ئەندامان پشتگیری لە بڕیارێک بکەن.

ئەندام دەبێت تەمەنی لانیکەم ٢٥ ساڵ بێت، خاوەنی بڕوانامەی سەرەتایی بێت، و لە ناوچەکەدا نیشتەجێ بێت. ئەندامێک ناتوانێت لە هەمان کاتدا کارمەندی بەڕێوەبەرایەتی شارەوانی بێت، چونکە ئەمە دەبێتە هۆی ململانێی بەرژەوەندی. ئەندام دەتوانێت دەستبەرداری بێت بە ئاگادارکردنەوەی نووسراو پێش ٣٠ ڕۆژ لە کۆبوونەوەی داهاتوو، بەڵام ئەگەر ٣ دانیشتنی ڕێکخراو بەبێ ڕێگەپێدراو بەشداری نەکات، دەسەڵاتی ئەندامێتی بە شێوەیەکی خۆکار کۆتایی پێ دێت.

ئەندام دەتوانێت داوای ڕاپرسی گشتی بکات لەسەر بڕیارێکی گرنگ ئەگەر ١٥٪ی دانیشتووانی ناوچەکە واژووی پشتگیری بکەن. ئەندام دەتوانێت داوای لێکۆڵینەوە لە کێشەیەکی ناوچەکەی خۆی بکات، و ئەگەر ٢ لە ٣ی ئەندامان پشتگیری بکەن، ئەوا ئەنجوومەن بەڵێن دەدات وەڵامێکی فەرمی لە ماوەی ٦٠ ڕۆژدا بدات.

ئەندام بە پێی ئاستی بەشداریکردنی دەبێت بە ئەندامی یەکێک لە ٣ لیژنەی ئەنجوومەن: لیژنەی دارایی، لیژنەی ڕێگاوبان، یان لیژنەی خزمەتگوزاری کۆمەڵایەتی. ئەندام بە تەنها ناتوانێت بڕیار بدات؛ دەسەڵات تەنها کاتێک کاریگەر دەبێت کە زۆرینەی ئەندامان پشتگیری لە بڕیارێک بکەن.

(ئەندام/ئەندامی ئەنجوومەنی شارەوانی)

ئەندام/ئەندامی ئەنجوومەنی شارەوانی ئەو کەسەیە کە لە هەڵبژاردنێکی ناوچەییدا دەنگدەران بە شێوەیەکی ڕاستەوخۆ دەنگی پێ دەدەن بۆ ماوەی چوار ساڵ. ئەرکی سەرەکی ئەندام بریتییە لە دانیشتن لە دانیشتنە گشتییەکانی ئەنجوومەن، دەنگدان لەسەر بڕیارەکان، و چاودێریکردنی ئەو بەڕێوەبەرانەی کە خزمەتگوزاری ڕاستەوخۆ پێشکەش بە خەڵک دەکەن